

SEEEDS

Supporting Engagement in European Elections
and Democratic Societies

ELECTION-WATCH.EU

Co-funded by
the European Union

Policy Paper

Sporirea integrității alegerilor pentru Parlamentul European din 2024

August 2023

REZUMAT

Acest policy paper¹ își propune să contribuie la integritatea alegerilor pentru Parlamentul European (PE) din 2024 prin:

- **Evidențierea riscurilor și oportunităților** din campania politică și din procesele electorale, inclusiv a interferențelor rău intenționate, a **dezinformării** și a problemelor legate de restrângerea spațiului civic;
- Indicarea domeniilor în care să se consolideze **egalitatea, incluziunea, transparența și responsabilitatea**;
- Furnizarea de **recomandări pentru sporirea integrității și siguranței**.

Acest policy paper recomandă Uniunii Europene (UE) și statelor membre ale UE (SM):

- Încurajarea statelor membre să **se angajeze în reforme electorale europene cuprinzătoare**;
- **Consolidarea libertății mass-media și protejarea jurnaliștilor** împotriva amenințărilor și intimidărilor;
- **Protejarea spațiului civic și consolidarea implicării societății civile** în alegeri;
- Sporirea **incluziunii tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și cetățenilor mobili din UE**;
- **Consolidarea organismelor de supraveghere** pentru o aplicare coerentă a normelor privind publicitatea politică și finanțarea;
- **Dezvoltarea luptei împotriva dezinformării** și a conștientizării surselor de informare;
- **Stimularea dezbaterilor de politici publice** și participării democratice în rândul cetățenilor europeni;
- **Consolidarea imaginii UE** ca promotor și model de urmat al alegerilor democratice.

¹ Acest policy paper al proiectului Susținerea implicării în alegerile europene și societățile democratice (SEEEDS) a fost transmis înainte de publicare părților interesate din domeniul electoral pentru comentarii și este disponibil în alte opt limbi europene, inclusiv bulgară, cehă, greacă, maghiară, letonă, poloneză, română și slovacă [pe acest site](#).

INTRODUCERE

Acest policy paper provine din cercetarea și acțiunile de apărare a drepturilor omului desfășurate de [Election-Watch.EU \(EW\)](#), [Parteneriatul European pentru Democrație \(EPD\)](#), [Democracy Reporting International \(DRI\)](#) și [Platforma europeană pentru alegeri democratice \(EPDE\)](#). În cadrul a patru webinarii tematice din cadrul [proiectului Susținerea implicării în alegerile europene și societățile democratice \(SEEEDS\)](#), factorii de decizie și experții europeni au discutat subiecte cheie ale alegerilor europene din 2024.² Un panel la nivel înalt, care a inclus reprezentanți ai celor patru grupuri politice principale și ai societății civile, a discutat pe 4 iulie 2023 la Parlamentul European sporirea integrității electorale înainte de viitoarele alegeri europene. Partenerii proiectului SEEEDS sunt pregătiți să sprijine factorii de decizie europeni și din statele membre³ în protejarea încrederii în alegerile pentru PE din 2024 și în sporirea integrității acestora. Constatările și recomandările sunt prezentate în patru capitole:

1) Egalitate și incluziune, 2) Transparență, 3) Responsabilitate și 4) Riscuri și Oportunități.

1) EGALITATE ȘI INCLUZIUNE

Alegerile pentru PE din 2024 cuprind 27 de alegeri diferite, rezultând într-un singur organism reprezentativ. Deși la nivel european există un cadru legislativ general pentru alegeri, fiecare stat membru se bazează în desfășurarea alegerilor pe propriul sistem electoral și pe propria administrație electorală, încorporate în cadrul legislativ și tradițiile electorale proprii. Acest fapt are ca rezultat o diversitate de drepturi, reguli și proceduri electorale, de la eligibilitatea alegătorilor și candidaților la calendarele electorale, stabilirea zilei alegerilor și metodele de vot. Condițiile de participare electorală variază considerabil, lăsând loc de îmbunătățiri în ce privește sporirea egalității și incluziunii.⁴

Constatări

Pe parcursul mandatului actual și celui anterior, majoritatea membrilor Parlamentului European au votat reforme legislative care vizează o mai mare coeziune electorală europeană. Cu toate acestea, legislația PE nu a fost încă adoptată în unanimitate de toate statele membre ale UE și, prin urmare, nu a devenit lege. Deși căile legislative rămase înaintea alegerilor pentru PE din 2024 pot fi limitate, există încă loc de îmbunătățiri pentru anumite categorii de alegători, de exemplu includerea cetățenilor europeni mobili și accesibilitatea alegerilor pentru persoanele cu dizabilități. Femeile care candidează sunt dezavantajate în majoritatea statelor membre, ceea ce duce la o reprezentare inegală.⁵ Un fenomen emergent care afectează femeile candidate mai mult decât bărbații este discursul instigator la ură bazat pe gen în mediile online.

Există încă bariere legislative și practice în calea participării electorale a persoanelor cu dizabilități. În timp ce barierele legislative îi afectează mai ales pe cei cu dizabilități intelectuale și psihosociale, milioane de cetățeni suferă din cauza barierelor practice, de la accesibilitatea fizică a procesului de votare până la accesibilitatea informațiilor relevante. Un aspect esențial al eforturilor de reformă în curs de desfășurare este că cele mai bune rezultate sunt obținute acolo unde organizațiile persoanelor cu dizabilități lucrează împreună cu administrația electorală pentru a rezolva obstacolele rămase.

² Proiectul SEEEDS are ca obiective: creșterea gradului de conștientizare cu privire la alegerile europene, combaterea dezinformării și reducerea decalajului dintre cetățenii europeni activi și factorii de decizie din UE; elaborarea de recomandări practice la nivel european; încurajarea participării cetățenilor, în special a femeilor, tinerilor, alegătorilor cu dizabilități și cetățenilor europeni mobili. Cele patru seminarii web SEEEDS pot fi urmărite online: [Webinar 1](#), „Egalitate și Incluziune”, [Webinar 2](#), „Transparență”, [Webinar 3](#), „Responsabilitate” și [Webinar 4](#), „Riscuri și oportunități”.

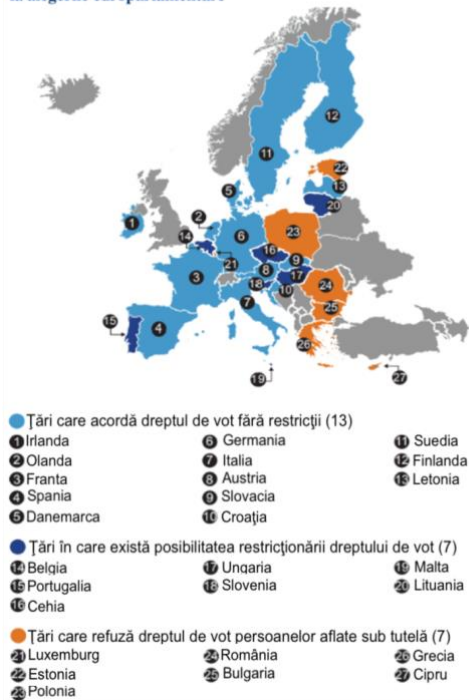
³ Rezumatul evenimentului PE la nivel înalt poate fi accesat [aici](#), iar înregistrările pot fi accesate în [versiune scurtă](#) și [lungă](#).

⁴ [Raportul misiunii de evaluare a alegerilor Election-Watch.EU 2019](#)

⁵ [Femeile din Parlamentul European \(2022\)](#)

Tabelul 1: Dreptul de vot al persoanelor cu dizabilități în 2021⁶

Dreptul de vot al persoanelor cu dizabilități
la alegerile europarlamentare

Eforturile PE și ale organizațiilor societății civile de a promova ultimele alegeri europene au dus la o prezență remarcabilă la vot în special în rândul tinerilor și celor care au votat pentru prima dată în majoritatea statelor membre ale UE, dar nu în toate. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a menține interesul tinerilor și pentru a crește participarea lor activă la afacerile europene. O astfel de măsură ar putea fi scăderea vârstei de vot la 16 ani. Implicarea tinerilor ar putea fi, de asemenea, sporită prin crearea posibilității de observare nepartizană a alegerilor și prin includerea în reformele electorale a perspectivelor tinerilor din rapoartele de observare. Observarea alegerilor de către cetățeni nu este încă posibilă în mod egal în întreaga UE din cauza legislațiilor eterogene, dar permiterea unei astfel de participări active la procesul electoral ar crește mai mult prezența tinerilor la vot și ar contribui la o mai mare transparență și responsabilitate. Sunt necesare eforturi concertate suplimentare din partea instituțiilor europene și a statelor membre ale UE pentru a continua reformele electorale inițiate.

Recomandări

Facem apel la Uniunea Europeană și la statele membre ale UE pentru:

1. Luarea în considerare a unor **criterii europene comune suplimentare de eligibilitate pentru alegători și candidați** pentru a asigura egalitatea dreptului de vot și dreptului de a candida în întreaga UE.
2. Implementarea de măsuri suplimentare **pentru sprijinirea participării egale a femeilor și bărbaților** pentru a atenua obstacolele cu care se confruntă femeile candidate. Aceste probleme pot fi remediate, de exemplu, prin prevederi privind înregistrarea candidaților. Mai ales problema discursului instigator la ură legat de gen în mediile online trebuie rezolvată cu prioritate.
3. Eliminarea barierelor **rămase în calea participării electorale efective a persoanelor cu dizabilități**, inclusiv cele legate de restricțiile bazate pe dizabilități mintale/intelectuale, de lipsa accesului la secțiunile de votare și de barierele în calea informațiilor accesibile. Ar trebui să se acorde prioritate măsurilor care vizează sprijinirea votului și procesului decizional **independent și în cunoștință de cauză, cum ar fi alegerea liberă a asistenței și a instrumentelor de asistență**.
4. Acordarea aceluiași drepturi electorale și oportunități de a se înregistra, de a vota și de a candida la alegeri pentru cetățenii mobili din UE în toate statele membre ale UE.
5. Desfășurarea periodică a unor **campanii** și activități **de informare specifice** care să explice instituțiile europene și procesele democratice, pentru a continua **promovarea participării tinerilor** la alegeri.
6. Includerea în legislația statelor membre ale UE a unor prevederi care să permită în mod explicit **observarea imparțială a alegerilor de către cetățeni** pe tot parcursul procesului electoral, inclusiv accesul și acreditarea, deoarece aceasta semnalează deficiențele și evidențiază cele mai bune practici electorale.
7. Angajarea într-un **proces de reformă electorală incluziv, consultativ și participativ**, cu implicarea tuturor părților interesate, inclusiv a societății civile și a grupurilor subreprezentate.

⁶ [Raportul privind drepturile omului 2022 al Forumului european al persoanelor cu dizabilități \(EDF\)](#).

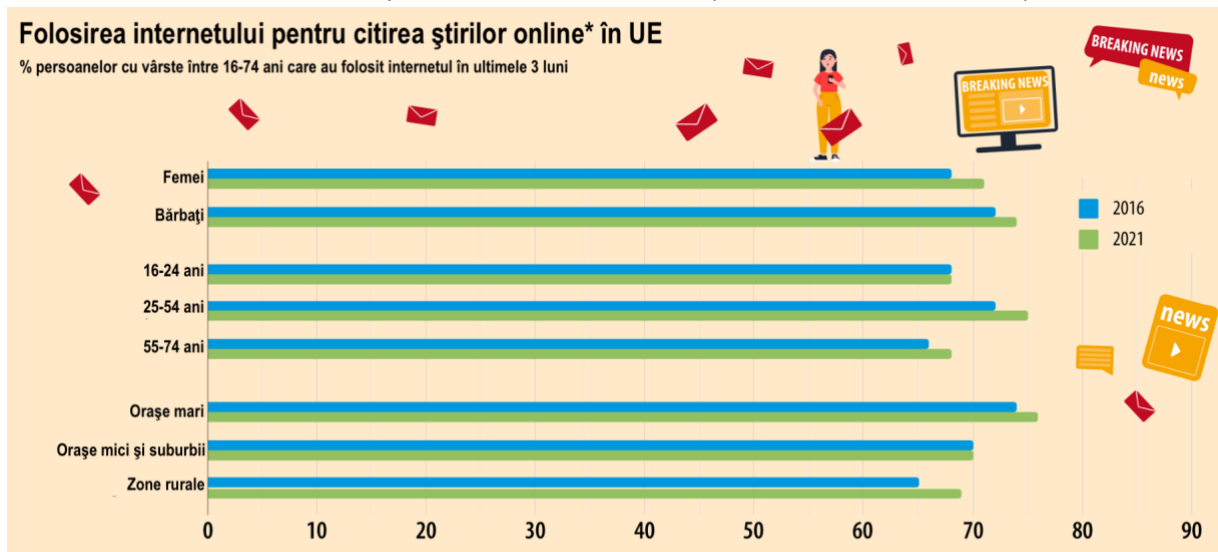
2) TRANSPARENTĂ

Transparența este un principiu cheie pentru alegeri credibile. Verificarea independentă a campaniilor politice și a proceselor electorale de către participanți, fie că sunt partide politice, observatori electorali sau alegători, întărește încrederea publică în alegeri lipsite de nereguli și interferențe rău intenționate. În timp ce publicitatea politică online a devenit din ce în ce mai importantă în campaniile electorale, reglementarea și supravegherea acestora au lipsit în mare măsură la nivelul UE și al statelor membre.

Constatări

Instituțiile UE sunt în proces de reglementare a publicității politice⁷ cu scopul de a spori transparența publicității politice și a campaniilor online bazate pe inteligența artificială (AI) și de a contracara dezinformarea. Platformele de știri online devin din ce în ce mai importante ca primă sursă de știri în rândul cetățenilor UE. În prezent, publicitatea politică online este reglementată doar pe baza angajamentului voluntar de autoreglementare al platformelor principale. Acest [Cod de bune practici împotriva dezinformării, actualizat în 2022](#), nu a reușit să rezolve multe dintre problemele legate de publicitatea politică, cum ar fi lipsa unei supravegheri independente din partea unor terțe părți. X (fostul Twitter), o platformă importantă pentru dezbateri politice, s-a retras din acest Cod.

Tabelul 2: Folosirea internetului pentru citirea site-urilor de știri/ziarelor/revistelor de știri online în UE⁸

*Citirea site-urilor de știri/ziarelor/revistelor de știri online

ec.europa.eu/eurostat

Reglementarea avută în vedere, ce include un posibil mecanism de sancționare, fusese programată să fie adoptată la jumătatea anului 2023 și implementată înainte de alegerile europarlamentare din 2024. Cu toate acestea, rămân probleme esențiale, cum ar fi protecția datelor cu caracter personal, secretul votului, corectarea algoritmilor care defavorizează femeile și minoritățile,⁹ pentru a adopta pe deplin o abordare bazată pe drepturile omului. Organizațiile societății civile au jucat un rol esențial în a contribui la conturarea noului cadru de reglementare al alegerilor, dar s-au confruntat cu probleme legate de restrângerea spațiului civic sau de lipsa recunoașterii.

⁷ [Inițiativa Comisiei Europene pentru reglementarea privind transparența și vizarea unui public țintă în publicitatea politică](#)

⁸ Eurostat, august 2022, Vezi și Flash Eurobarometru FLO11EP: [Media and News Survey 2022](#)

⁹ Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, 2022: [Bias în algoritmi – Inteligență artificială și discriminare](#)

Recomandări¹⁰

Facem apel la Uniunea Europeană și la statele membre ale UE pentru:

1. O **abordare bazată pe drepturile omului** în reglementarea publicității politice, în vederea protejării libertăților fundamentale, a proceselor democratice și a unei guvernări deschise.¹¹
2. Permitea **adoptării în timp util** și implementarea completă a unui nou cadru de reglementare al publicității politice înaintea alegerilor pentru PE din 2024 în toate cele 27 de state membre ale UE. Clarificarea **definiției publicității politice** pentru a acoperi numai conținutul politic sponsorizat și nu tot conținutul politic. Luarea în calcul a unor **sancțiuni eficiente și mecanisme eficiente de aplicare a sancțiunilor** de către toate statele membre UE, Comisie și agențiile UE, precum și Regulamentul general privind protecția datelor (**GDPR**) și Legea privind serviciile digitale (**DSA**).
3. Introducerea unor măsuri pentru a **impune raportarea detaliată și în timp util** către autoritățile electorale cu privire la **finanțarea campaniilor electorale și la publicitate**.
4. **Consolidarea instituțiilor de supraveghere** la nivelul UE, cum ar fi Comitetul European pentru Protecția Datelor (**EDPB**) și la nivelul statelor membre ale UE, cum ar fi autoritățile naționale de monitorizare și reglementare a datelor/mediilor de informare.
5. **Protejarea datelor cu caracter personal**, care nu ar trebui utilizate fără consimțământ, inclusiv în scopuri de publicitate politică și micro-targeting. Interzicerea consimțământului implicit pentru companiile terțe și urmărirea între platforme. Persoanele trebuie să fie informate într-un mod clar și transparent de ce văd anumite reclame și cine a plătit pentru acestea.
6. Măsuri ca toată **publicitatea politică online să fie ușor accesibilă și ușor de căutat**, cu informații detaliate despre sponsor, sursa și suma fondurilor implicate, numărul de utilizatori la care a ajuns aceasta, precum și parametrii specifici de direcționare care au fost utilizați.
7. **Extinderea și protejarea spațiului** de funcționare al organizațiilor societății civile, inclusiv prin recunoașterea pe deplin a rolului pozitiv al observării nepartizane a alegerilor, precum și al monitorizării platformelor ad tech înaintea, în timpul și după alegeri, inclusiv prin acordarea de acreditări.

3) RESPONSABILITATE

Responsabilitatea în materie de finanțare politică este o piatră de temelie a integrității electorale și politice și se referă la mecanisme care au ca scop tragerea la răspundere a participanților la procesul electoral în cazul nerespectării reglementărilor aplicabile. Mecanismele de responsabilizare, atât la nivel european, cât și la nivel național, sunt menite să asigure aplicarea eficientă a reglementărilor prin sisteme de supraveghere și sancționare. Responsabilitatea este o valoare comună în regiunea UE, iar UE are un rol esențial în promovarea bunelor practici în rândul statelor membre. În întreaga regiune a UE există o varietate de autorități de reglementare a finanțării politice însărcinate cu supravegherea și punerea în aplicare a mecanismelor de responsabilizare.

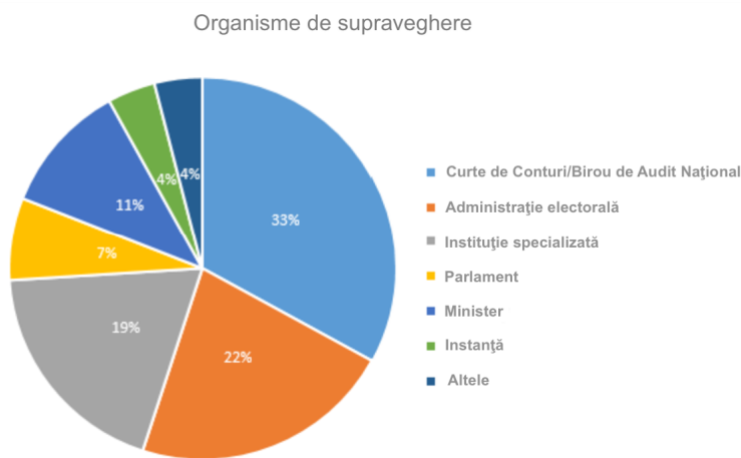
¹⁰ Recomandări suplimentare au fost subliniate în [Pachetul Comun al Societății Civile și al Organizațiilor Democratice pentru Prioritățile pentru Apărarea Democratiei](#) din martie 2023.

¹¹ Întreprinderile care își desfășoară activitatea sub jurisdicția teritorială a statelor membre UE trebuie să respecte drepturile omului, în conformitate cu [Principiile directe ale Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului](#).

Constatări

Reglementările existente în UE și statele membre ale UE privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale nu răspund nevoilor UE ca o comunitate de valori comune. Pentru ca UE să devină un promotor al bunelor practici în materie de responsabilitate, trebuie să rezolve noile probleme, cum ar fi dezinformarea, campania online și influența străină. Există discrepanțe între normele la nivelul UE¹² și reglementările naționale în ceea ce privește finanțarea alegerilor pentru PE și strategiile avute în vedere pentru a spori responsabilitatea în materie de finanțare politică. Urmărirea banilor a devenit o problemă comună pentru majoritatea organismelor naționale de supraveghere. Există, de asemenea, un decalaj între UE și statele membre ale UE în ceea ce privește mecanismele de aplicare.

Tabelul 3: Organismele de supraveghere responsabile din statele membre ale UE¹³

Partidele politice europene se confruntă cu bariere în campaniile electorale.¹⁴ Distincția între campaniile electorale europene și naționale afectează capacitatea acestora de a ajunge la alegători, ceea ce pune fundamental sub semnul întrebării legitimitatea rolului lor. Reglementările naționale existente privind alegerile europarlamentare se referă în principal la activitățile partidelor politice naționale, iar finanțarea campaniilor electorale pentru PE rămâne o chestiune națională,

creând un firewall în materie de finanțare între nivelurile de reglementare europene și naționale.

Recomandări:

Facem apel la Uniunea Europeană și la statele membre ale UE pentru:

- Reducerea decalajului dintre reglementările europene privind partidele politice europene și reglementările naționale privind partidele politice naționale**, în special în acele aspecte ale campaniilor naționale care sunt de natură transfrontalieră, cum ar fi publicitatea politică online.
- Crearea unei rețele de organisme de supraveghere** sub controlul autorității europene de reglementare (Autoritatea pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene, [APPF](#)) pentru a asigura aplicarea uniformă și consecventă a reglementărilor UE la nivelul statelor membre și pentru a **reduc decalajul în implementarea finanțării politice**. Deși Autoritatea nu are mandatul de a reglementa partidele politice naționale, APPF ar putea sprijini organismele naționale de supraveghere să își îndeplinească sarcinile mai eficient.
- Eliminarea actualului firewall în materie de finanțare care împiedică partidele europene să participe la un număr semnificativ de campanii electorale naționale pentru PE**. Absența distincției clare între campaniile naționale dintr-un stat membru în cadrul unei campanii electorale "naționale" pentru PE și campaniile europene prin desfășurarea activităților de campanie europeană într-un stat membru afectează semnificativ capacitatea partidelor politice europene de a se angaja în campanii electorale.

¹² Reglementate de [Regulamentul nr. 1141/2014](#)

¹³ Platforma Europeană pentru Alegeri Democratice, iunie 2022: [Reguli derutante – joc egal?](#)

¹⁴ Vezi: Platforma Europeană pentru Alegeri Democratice, iunie 2022: [Reguli derutante – joc egal?](#) și [Raportul misiunii de evaluare a alegerilor Election-Watch.EU 2019](#)

4) RISCURI ȘI OPORTUNITĂȚI

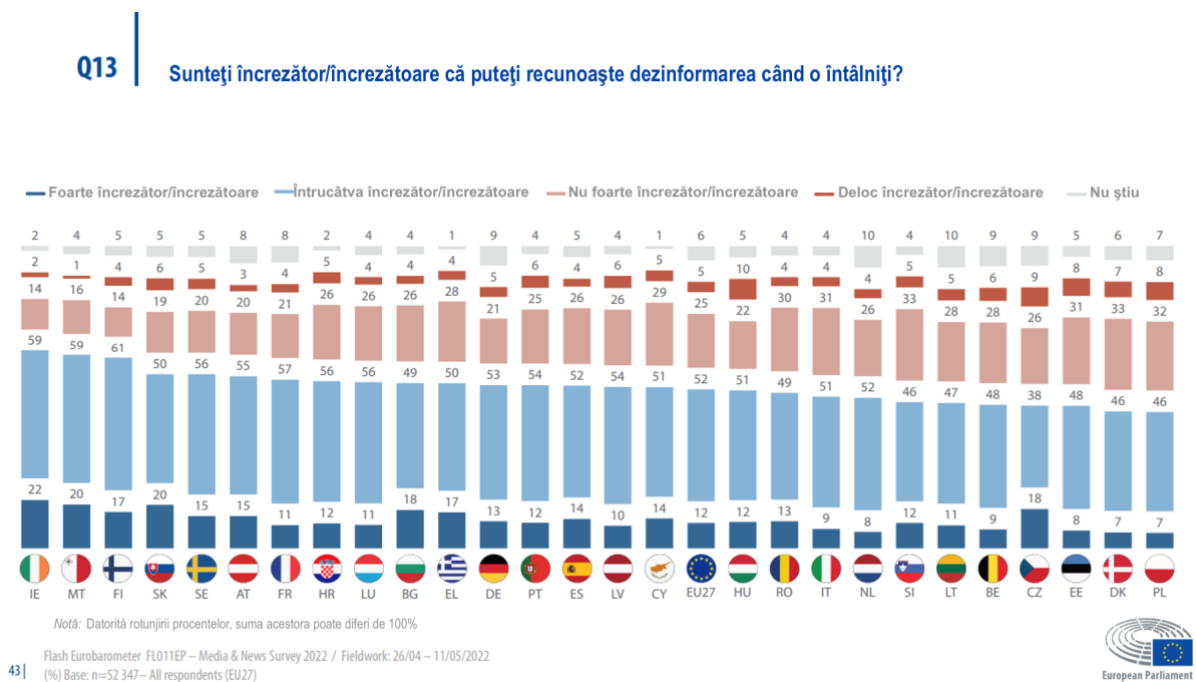
Riscurile legate de alegerile europarlamentare sunt în creștere din cauza digitalizării campaniilor politice și a consumului de știri, precum și a interferențelor antidemocratice din exterior și din interior. Erodarea democrației și a statului de drept într-un număr de state membre ridică o problemă deosebită. Informarea extrem de tendențioasă din partea mass-media publice, suprapunerea dintre stat și partid și lipsa unei justiții independente în unele cazuri contribuie la problemele care pun în pericol integritatea procesului alegerilor europarlamentare.

În același timp, există oportunități în alegerile europarlamentare, în sensul că mai mulți alegători au devenit motivați să apere structurile democratice și că UE a devenit mai vizibilă ca actor politic decisiv, în special în contextul pandemiei de Covid, al fondurilor sale de redresare și rolului în sprijinirea Ucrainei. Acest impuls s-ar putea traduce în mobilizarea alegătorilor, dar și în relansarea ideii de candidați principali („Spitzenkandidaten”).

Constatări

Conștientizarea dezinformării și a discursului instigator la ură ca risc a crescut de la alegerile europarlamentare din 2019, inclusiv datorită eforturilor depuse continuu de către instituțiile europene.¹⁵ Țări precum Rusia, China și alte state autoritare încearcă să influențeze discursul public din UE, în special online, pentru a-și îndeplini propriile obiective strategice.

Tabul 4: Încrederea cetățenilor UE de a recunoaște dezinformarea în statele membre ale UE¹⁶

Riscul informării tendențioase în mass-media este intensificat și mai mult de problema controlului oligarhic sau guvernamental asupra instituțiilor de presă din mai multe state membre, precum și de restrângerea spațiului mass-media independente în general. Acestea includ amenințări fizice, legislație privind agenții străini, supraveghere de stat și procese strategice împotriva participării publice (SLAPP),¹⁷ printre alți

¹⁵ Vezi [EUvsDisinfo](#)

¹⁶ Flash Eurobarometru: [Media and News Survey 2022](#)

¹⁷ O [directivă UE anti-SLAPP](#) este în pregătire; vezi și: proiectul [PATFox](#)

factori. Aceste circumstanțe au un efect negativ asupra calității campaniilor politice și proceselor electorale.¹⁸ În plus, motivele de îngrijorare bine documentate privind independența sistemului judiciar,¹⁹ în special în Polonia și Ungaria, ar putea avea un impact asupra alegerilor europarlamentare dacă apar contestații electorale. Independența justiției a fost percepută ca scăzută în mai multe state membre.²⁰

Deși la alegerile europarlamentare din 2019 s-a înregistrat pentru prima dată o creștere a prezenței la vot, acest aspect rămâne un motiv de îngrijorare în special în statele membre care înregistrează în mod constant o prezență foarte scăzută la alegerile europarlamentare. UE a câștigat în vizibilitate, în special în contextul pandemiei de Covid și al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Alegerile europarlamentare ar putea beneficia de această vizibilitate sporită, mai ales dacă ideea candidaților principali (un candidat principal per facțiune, iar câștigătorul devine președintele Comisiei Europene, „Spitzenkandidaten”) va fi în cele din urmă implementată. În 2019 statele membre nu au îndeplinit această promisiune. Candidații principali ar putea contribui la crearea unui sentiment de identificare cu instituțiile UE și la reprezentarea directă și oferirea de opțiuni în alegeri. Guvernele statelor membre ale UE au respins votul din PE [pentru o propunere](#) care ar fi stabilit o circumscricție la nivelul Uniunii pentru alegerea a 28 de europarlamentari. În schimb, guvernele statelor membre ale UE au convenit preliminar să adauge 15 mandate în PE, sporind numărul de mandatelor de la 705 la 720 pentru următorul PE între 2024 și 2029.²¹

Recomandări

Facem apel la Uniunea Europeană și la statele membre ale UE pentru:

1. **Consolidarea presei libere și independente și protejarea jurnaliștilor, a activiștilor pentru drepturile omului și a organizațiilor societății civile**, precum și combaterea restricțiilor impuse de legislația privind agenții străini, SLAPP, amenințările fizice și intimidării pentru a contracara capturarea presei și informarea tendențioasă.
2. **Stimularea dezbaterilor politice** pe teme importante pentru alegătorii europeni și încurajarea participării democratice, echilibrând în același timp atenția acordată discursului antieuropean și partidelor de extremă dreapta în alegeri pentru a sprijini implicarea alegătorilor și o viziune pozitivă asupra UE ca proiect.
3. **Reacții decisive la subminarea statului de drept** în statele membre, deoarece deficiențele statului de drept pot afecta integritatea electorală (de exemplu posibilitatea de contestare a alegerilor).
4. **Îmbunătățirea comunicării în jurul activităților instituțiilor UE în lupta împotriva dezinformării** pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la sursele și calitatea informațiilor pentru cetățeni.
5. Sprijinirea **creării unor sisteme mai puternice** de către societatea civilă, mass-media și mediul academic **pentru a monitoriza și a contracara dezinformarea** în contextul intern al UE și al statelor membre UE.
6. **Consolidarea percepției UE** în opinia publică ca furnizor de soluții și informarea mai amplă a cetățenilor despre activitățile și funcționarea acesteia.

¹⁸ Vezi [rapoartele privind activitățile electorale](#) ale Oficiului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE). De exemplu, [ODIHR](#) a remarcat în legătură cu alegerile parlamentare din Ungaria din 2022 că „(i) mass-media sunt divizate pe criterii politice și operează pe o piață din ce în ce mai concentrată. Campaniile extinse de publicitate guvernamentale și redarea tendențioasă a știrilor în mass-media publice și în multe dintre cele private au oferit o platformă de campanie predominantă pentru partidul de guvernământ. Oportunitățile de campanie în mass-media pentru alte partide au fost limitate semnificativ de interdicția constituțională privind publicitatea politică plătită și de alocarea limitată a timpilor de antenă gratuită de către doar câteva mass-media.”

¹⁹ [Raportul UE 2022 privind statul de drept](#)

²⁰ [Flash Eurobarometru, Independența percepută a sistemelor naționale de justiție - Publicul general, iunie 2023](#)

²¹ Franța, Spania și Olanda ar câștiga doi europarlamentari, iar țările care vor adăuga câte unul sunt Austria, Belgia, Polonia, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Letonia, Irlanda și Danemarca. Modificările necesită încă aprobare legală formală din partea Consiliului European și a Parlamentului însuși; [Politico.EU 28 iulie 2023](#)